

NOTAT

23. maj 2007

J.nr.

lps/pkh

Om forældelse, anmeldelse og genoptagelse af arbejdsskadesager

Gældende regler	Forslaget til ny forældelseslov
<p>Forældelse Arbejdsskader forældes efter 20 år, der regnes fra skadetidspunktet. For erhvervssygdomme regnes fristen fra ophøret af den eller de skadelige påvirkninger, der førte til sygdommen.</p> <p>Forældelse indebærer, at tilskadekomnes krav ikke længere består, med mindre forældelsen afbrydes.</p>	<p>Forslaget til ny forældelseslov indebærer, at krav i henhold til arbejdsskadesikringsloven underlægges en 3-årig forældelsesfrist, som suspenderes ved tilskadekomnes utilregnelige uvidenhed om fordringen eller skyldneren, kombineret med en 30-årig forældelsesfrist, som regnes fra den skadevoldende handlings ophør.</p> <p>Forældelse indebærer fortsat, at tilskadekomnes krav ikke længere består, med mindre forældelsen afbrydes.</p> <p>Den 3-årige forældelsesfrist regnes først fra den dag, hvor tilskadekomne fik eller burde have fået kendskab til kravet. Det indebærer, at forældelsesfristen i en række situationer først løber fra det tidspunkt, hvor det ved en lægeundersøgelse bliver diagnosticeret, at der er indtrådt en erstatningsberettigende skade. Derudover er det ved arbejdsulykker en forudsætning, at tilskadekomne er eller burde være bekendt med, at skaden er en følge af arbejdsforholdene.</p> <p>Der foreslås samtidig indført en regel om "<i>foreløbig</i>" afbrydelse. Reglen indebærer, at forældelse <i>tidligst</i> indtræder et år efter, at en myndighed har givet meddelelse om sin afgørelse, hvis sagen inden forældelsesfristens udløb er indbragt for den administrative myndighed. For så vidt angår krav i anledning af arbejdsskader, skal kravet således blot være indbragt for Arbejdsskadestyrelsen inden udløbet af den 3-årige frist.</p>

Ordet "tidligst" indebærer, at hvis den almindelige forældelsesfrist fører til, at forældelse indtræder på et senere tidspunkt, end hvad der ville følge af tillægsfristen, er det den almindelige frist, der gælder. Tillægsfristen vil derfor i intet tilfælde stille en fordringshaver ringere end det, der følger af de foreslåede almindelige forældelsesregler.

For så vidt angår spørgsmålet om den 1-årige tillægsfrist, der foreslås indført, er der således ikke tale om en begrænsning af fordringshavers adgang til at gennemføre et krav, men en udvidelse af fordringshavers mulighed for at gennemføre kravet.

Anmeldelse

Tilskadekomne har mulighed for at anmelde sit krav inden for 1 år fra skadens dato. For erhvervssygdomme regnes denne frist fra det tidspunkt, hvor tilskadekomne af en læge bliver bekendt med, at sygdommen kan antages at være arbejdsbetinget.

Der kan dispenseres fra 1-års fristen. Ved L 194, der er vedtaget af Folketinget ved 3. behandlingen den 24. maj 2007, ændres adgangen til dispensation.

Fremover bliver det muligt at dispensere, når det er dokumenteret, at tilskadekomne har været udsat for en arbejds-skade, der har medført erstatningsberettigende følger.

Dispensation fra anmeldelsesfristen kommer kun på tale, når kravet ikke er forældet. Det vil i praksis sige, at der kan dispenseres op til 20 år efter skaden.

Anmeldelse af arbejdsskader i lyset af de nye forældelsesregler

Tilskadekomne har mulighed for at anmelde arbejdsskader efter arbejdsskadesikringsloven efter samme regler som nu.

Den nye forældelseslov giver tilskadekomne 3 år til at anmelde kravet. Fristen starter på det tidspunkt, hvor tilskadekomne fik eller burde have fået kendskab til kravet. Det indebærer, at forældelsesfristen i en række situationer først løber fra det tidspunkt, hvor det ved en lægeundersøgelse bliver diagnosticeret, at der er indtrådt en erstatningsberettigende skade. Derudover er det ved arbejdsulykker en forudsætning, at tilskadekomne er eller burde være bekendt med, at skaden er en følge af arbejdsforholdene.

Med andre ord er det kun tilskadekomne, der forholder sig passivt i mere end 3 år, der pga. forældelsesloven bliver afskåret fra at få deres krav opfyldt.

Kravet er endeligt forældet 30 år efter skaden eller ophøret af den skadevoldende handling. Dette er en forbedring for tilskadekomne i forhold til den gældende 20-årige forældelsesfrist.

Genoptagelse

Sager, der ikke er anerkendt

Har tilskadekomne fået en afgørelse om, at skaden ikke er omfattet af loven, kan sagen genoptages inden for en frist på 5 år, der regnes fra afgørelsen. Der kan ikke dispenseres fra denne frist.

Er der tale om en erhvervssygdom og er begrundelsen for, at sygdommen ikke er omfattet af loven, at sygdommen ikke er på fortegnelsen over erhvervssygdomme, kan tilskadekomne få genoptaget sin sag også efter udløbet af 5-års fristen, hvis sygdommen senere kommer på fortegnelsen over erhvervssygdomme.

Genoptagelse kommer kun på tale, når kravet ikke er forældet. Det vil i praksis sige, at en sag kan genoptages op til 20 år efter skaden.

Genoptagelse af erstatningsudmålingen

Har tilskadekomne fået en afgørelse om erstatning, kan sagen genoptages inden for en frist på 5 år, hvis de forhold, der lå til grund for afgørelsen har ændret sig. Når ganske særlige omstændigheder taler for det, kan der dispenseres fra fristen

Genoptagelse kommer kun på tale, når kravet ikke er forældet. Det vil i praksis sige, at en sag kan genoptages op til 20 år efter skaden.

Genoptagelse efter almindelige forvaltningsretlige principper

Har afgørelsen været behæftet med en retlig eller en faktisk fejl kan sagen ud fra et genopretnings synspunkt genoptages efter almindelige forvaltningsretlige principper.

Genoptagelse i denne situation kommer også kun på tale, når kravet ikke er forældet. Det vil i praksis sige, at en sag

Genoptagelse

Tilskadekomne har mulighed for at få sin sag genoptaget efter arbejdsskadesikringsloven efter samme regler som er gældende nu.

Den nye forældelseslov indebærer, at tilskadekomne skal søge sin sag genoptaget inden 3 år efter det tidspunkt, hvor de ændrede forhold, der medfører ret til genoptagelse, foreligger.

Det betyder i praksis følgende: Hvis en tilskadekomnen, der har fået sin sag afgjort i Arbejdsskadestyrelsen, på et senere tidspunkt oplever en forværring af sit helbred eller sin erhvervsmæssige situation på grund af arbejdsskaden, så har tilskadekomne 3 år til at søge om genoptagelse af arbejdsskadesagen fra det tidspunkt, hvor skadelidte får eller burde have fået kendskab til forværringen, hvilket typisk sker ved en lægelig undersøgelse.

Med andre ord er det kun tilskadekomne, der forholder sig passivt i mere end 3 år efter forværringen af skaden eller skadens følger, som pga. forældelsesloven bliver afskåret fra at få deres krav opfyldt.

Kravet er endeligt forældet 30 år efter skaden eller ophøret af den skadevoldende handling. Dette er en forbedring for tilskadekomne i forhold til den gældende 20-årige forældelsesfrist.

Særlige problemer med den nye forældelseslov på arbejdsskadeområdet

Den kritik, der er rejst af bl.a. advokatfirmaet Elmer & Partnere, har vist 2 særlige problemer med den nye forældelseslov på arbejdsskadeområdet.

- Genoptagelse af sager, der kommer på fortegnelsen over erhvervssygdomme
- Genoptagelse af sager på almindeligt

<p>kan genoptages op til 20 år efter skaden.</p>	<p>forvaltningsretligt grundlag</p> <p>Justitsministeren fremsætter efter aftale med beskæftigelsesministeren ændringsforslag til L 166, der indebærer, at den korte 3-årige forældelsesfrist ikke gælder i disse 2 situationer.</p> <p>Ændringsforslaget indebærer, at krav i disse situationer kun forældes efter den foreslåede 30-årige forældelse. Dette er en forbedring for tilskadedkomne i forhold til gældende regler.</p>
--	--

Sammenfatning:

Der gælder således fortsat de samme regler for

- Anmeldelse
- Genoptagelse

Den nye 3-årige forældelse får kun betydning for tilskadedkomne, der forholder sig passivt i mere end 3 år, som pga. forældelsesloven bliver afskåret fra at få deres krav opfyldt. Den 3-årige frist regnes fra det tidspunkt, hvor skadelidte får eller burde have fået viden om arbejdsskadens endelige følger, hvilket typisk sker ved en lægeundersøgelse.

Samtidig ændres den nuværende 20-årige forældelse til 30 år. Dette er en forbedring for tilskadedkomne i forhold til gældende regler.